

UKIUMUT NALUNAARUT 2018

**Transparency
International** tassaavoq nunar-
suarmi peqquserlutsaaliuiner-
mik suliniaqatigiiffiit nuimansaat. Suliniaqatigiiffiik
nunarsuaq tamakkerlugu 100-ut sinnerlugit
ilaasortaqqarpoq Berlin-imilu qitiusumik allattoqar-
feqarluni. Peqquserlunnerit ajornartorsiutaaner-
at uppernaasersorlugu malugitinniartarparput suleqa-
tigaagullu naalakkersuisut, inussutissarsiornermik
ingerlataqartut aammalu inuiaqatigiinni innut-
taasut pilersinniarsaralugit suleriaasissat,
peqquserluttarnermik kimilimmik
unitsitsiniutaasinnaasut.

"OUR RESEARCH MAKES A CLEAR LINK BETWEEN HAVING A HEALTHY DEMOCRACY AND SUCCESSFULLY FIGHTING PUBLIC SECTOR CORRUPTION. CORRUPTION IS MUCH MORE LIKELY TO FLOURISH WHERE DEMOCRATIC FOUNDATIONS ARE WEAK AND, AS WE HAVE SEEN IN MANY COUNTRIES, WHERE UNDEMOCRATIC AND POPULIST POLITICIANS CAPTURE DEMOCRATIC INSTITUTIONS AND USE THEM TO ADVANTAGE"

DELIA FERRIRA RUBIO, CHAIR OF TRANSPARENCY INTERNATIONAL

AALLARNIUT

Nunarsuaq tamakkerlugu isigigigaanni kikkut tamat oqartussaaqataa nerat naqisimaneqarpoq nunallu arlaqartut aqutsisui innuttaasut sinnerlugit oqaluttuusutut imminnut inissittarput, naak taamaanngikkaluortoq. Transparency Internationalip (TIp) uppernarsaaserpaa peqquserlunniartarnerit nunani eqqortumik demokratiskiusumik aqunneqartuni, taamallu pisortat ingerlataasa pisiarineqarlutik sunneruminaatsuuffigisaanni, appasinerpaajusoq. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Transparency Internationalimit (TIGmit) taamatut nunarsuarmi ineriartortitsiutimaneq malittuuua.

2018-mi TIGmi siulersuisut peqquserluttarneq akiorumallugu suliniarnermi amerlanerpaat peqataalersinniarsarivai. Taamatullu suliniarnermini TIG marloriarluni Katuami tamanut ammasunik aaqqissuussivoq. Siulleq ongerlanneqartoq Inatsisartunut qinersisoqarnissaq sioqquitsiarlugu ingerlanneqqapoq ornigarneqaqalunilu. Tassani erseqqissumik saqqummerpoq, partiit sinnerlugit qinigassanngortinniartut akornanni peqataasut tamarmik peqquserlunniartarneq akerlerigaat akiorniarlugulu suliniaqataajumasut. Qinersinissallu tungaanut sassartunit neriorsuutigineqartut arlaqartut 2019-imi Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnissaanni siunnersuutitut qaqinneqarlutik oqallisigineqartussanngornikuupput. Aaqqissuussat aappaat taaneqarpoq "Kikkut tamarmik oqartussaaqataaffiat nipaqqanngitsoq". Tassanilu qitiutillugu sammineqarpoq naqisimaneqarani oqartussaaqataaneq. Aaqqissuussarlu ornigarneqarluqaqaaq tamatumalu takutippaa innuttaasut naqisimanerani oqartussaaqat oqallisigerusoqigaat.

IACC, nunarsuarmi peqquserluttarneq akiorniarlugu ataatsimeersuarnerit annersaraat, Ukiaq Københavnimi ingerlanneqarpoq. TIG-llu tulluusimaarutigaa workshopit arlaannik ingerlatsisuunini, tassanimi TIGp Island aammalu Estland peqatigalugit

nunani inuttuujunngitsuni pissaanermik atornerluisoqannginnissaq angujumallugu tamaviaaruteqarnermini unammionnartutut misigisartagaat ilisaritillugillu oqallisitigitippaat.

TIGp avammut attaveqariaasia nutaaq iluaqutigalugu FB-ikkut saqqummiuttakkat amerinikuupput malittarinnittullu aamma amerillutik. Facebookimilu atorluannikkut siammariternerqarput oqariartuutigiumasat, soorlu nunani peqquserluffiunngitsuni pitsaaqutaasutaasut suuneri. Nunanit allanit soqutiginnineq annertusimavoq 2018-imi TIG tusagassiutitigut ilinniagaqartuniillu arlaqartunit apersorneqarluni saqqummertarsimavoq.

TIG nunarsuaq tamakkerlugu suliniaqatigiiffiup TPp ataani ilaasortalerpoq ukioq 2015, 2018-imi TImi malerugassiaasut naapertorlugit TIG nutaamik nalilersuiffigineqarpoq, inerneralu maanna tusassallugu utaqqineqarluni. Siulersuisullu TIp ataaniinneq annertuumik pingaaruteqartut isigivaat, tamannami aqutigalugu "pulaterfigineqarsinnaammata" immikkut ilisimaneqartut aammalu ammaanqarluni nunarsuarmi siammasisumik attavilersorsinnaaneq.

Peqatigiiffiit soorunami tunngavigisarpaat ilaasortatik ajoraluurtumillu 2018-imi TIG-mit ilaasortarisat ikiliallannerat aqqaarneqarsimavoq.

Kisianni taamaakkaluortoq 2019-imi sulinerput nangissavarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Transparency International Greenlandimi siulersuisut

Anita Hoffer, Naaja H. Nathanielsen, Bolette Maqe Nielsen, Dora Drechsel, Aviaq Brandt, Melissa Geisler Krogsgaard, Birita i Dali, Birtha Bianco, Betina Præstiin

AQUTSISUT NALUNAARUTAAT

PISUNI PINGAARNERSAASOQ

Transparency International Greenland NGO-tut ingerlavooq (pisortanut attuumassuteqanngitsumik suliniaqatigiiffiuvoq), suliniutigivaalu Kalaallit Nunaanni peqquserlunniarsinnaanermik pitsaaliuinissaq, nunarsuaq tamakkerlugu suliniaqatigiiffiusup Transparency Internationalip ataani. Transparency International Greenland pilersinneqarpoq ukioq 2015, sumiiffimmi peqatigiiffittut TI-p ilaasortaatus akuerisaalluni.

Peqatigiiffiup anguniagarai nunami najugaqarfigisami aammalu nunarsuaq tamakkerlugu peqquserlutsaaliuinissaq, suleqatigalugu Transparency International (TI). Peqquserlunneq isumaqartinneqarpoq, pissaanermik tatigineqarluni tigusimasamik, imminut iluaquserniarluni, atornerluineq. Peqatigiiffiup peqquserlunniartarneq akiorpaa pisortanit aqutsinerit, suliffeqarfanni inuiaqatigiillu siammasissumik isigalugit, avammut ersittumik ingerlariaaseqarlutillu ingerlanneqarnissaat, tamannalu ingerlanneqarpoq avammut tusaqqusaarutigalugu ersersitsiniarnikkut aammalu peqquserlunneq ajoqutaalu pillugit paasititsiniaanermik ingerlatsisarnikkut.

Peqatigiiffiup pisussaaffigivaa Transparency Internationalip male-ruaqqsuasi makkunatigut malissallugit: Inatsisiliornerit, privatini pisortallu ingerlataasa iluini allaffissornikkut suleriutsit il.il malittariluarlugit maluginiarlugit pissusilersornerit, peqquserlunniarnermut aggersaasutut imal. pinaveersaartitsinerit ittit, aammalu

Maluginiarlugit suut sanngiiffiusinnaasut pitsanngorsarneqarnissaannullu atatillugu siunnersuuteqartarnikkut. Peqatigiiffik nammineq kajumissutsiminnik sulisunit ingerlanneqarpoq, taamatullu sulippit siulersusiat qulingiluaasut immikkullu ilisimasallit marluk. Kiisalu allattoqarfinguaqarpugut, 2018-imiillu nammineq kajumissutsiminik sulissuusooq ataaseq suleqatigisarparput.

INGERLANNEQARTUT INERIARTORNERAT ANINGAASAQARNERMULLU TUNNGASUT

Ingerlanneqartut annertupput, kigaallassaataallunili immineq aaliangnersimasumik allattoqarfeqannginneq aammalu patajaannerusu-

mik aningaasassaqaartitsinnginneq. TIG-mi periusissiornermi Transparency Internationalip 2020-imi periusissiaani maleruagassiaasut malinneqarput. TIG tusarniutinut akissutit sisamat suliaralugit tunniuppai pisortatigoortumillu ataatsimiinnerni arlaqartuni peqataasarluni, ataatsimeersuarnerni peqataasarluni aammalu ilisimatusartut katersuunnerini peqataasarluni. Peqatigiiffiup oqaluttuarisaanerani 2018-imi pingaaruteqartumik peqataaffigisanut ilaapput, Inatsisartunut qinersisoqarnissanngulersooq qinersisartunik ataatsimiititsineq, FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagassatut siunniussai pillugit ataatsimeersuarneq, workshopi "My friend, my cousin, my business partner: Peqataaffigineqarporlu How to prevent misuse of entrusted power in small countries", nunarsuaq tamakkerlugu peqquserluttarnermik akiuniarneq pillugu ataatsimeersuartsineq (IACC-mi) sammineqartoq aamma peqataaffigineqarput naqsimanerani oqarsinnaatitaneq pillugu Nuummi ataatsimeersuartsineq kiisalu ilaasortatut nalliiiffigineqarqinnissamut atatillugu ataatsimeeqateqarneq. 2018-imiillu TIG nunarsuaq tamakkerlugu ingerlatsiviusup (TI-p) ukiumoortumik ataatsimiititsinerani inuit tallimat aallartillugit peqataatsivooq. Kiisalu 2018-imi Kommuneafik Sermersuumi atorfillit peqquserlutsaaliuineq pillugu pikkorissaanerit arlaqartut ingerlanneqarput. Taavalu nutaamik avammut Facebook atorlugu attaveqaasersorneq aqutugalugu maanna TIG 1.100-nit amerlanerusunit malinnaasoqalersimavoq.

Ukiumi angusat amigaartoorutit 93 t.kr.-iupput ukiup siuliani 2017-imi angusat amigartoorutit 4 t.kr.-usimallutik. Peqatigiiffiup aningaasaqarniarnerani tunngaviupput ilaasortat akiliutigisartagaat aammalu aningaasaateqarfinit tunissutaasartut. Soorlu assersuutugalugu ilaatigut GrønlandsBANKENip Inuussutissarsiateqartunut aningaasaateqarfia 2018-imi allattoqarfiup ingerlannissaanut 250 t.kr.-nik tunissuteqarpoq. Allallu tunissuteqartut tapiissuteqartullu nalunaarummi uani tulliuutuni takuneqarsinnaapput.

TIG bestyrelse. Maj 2018

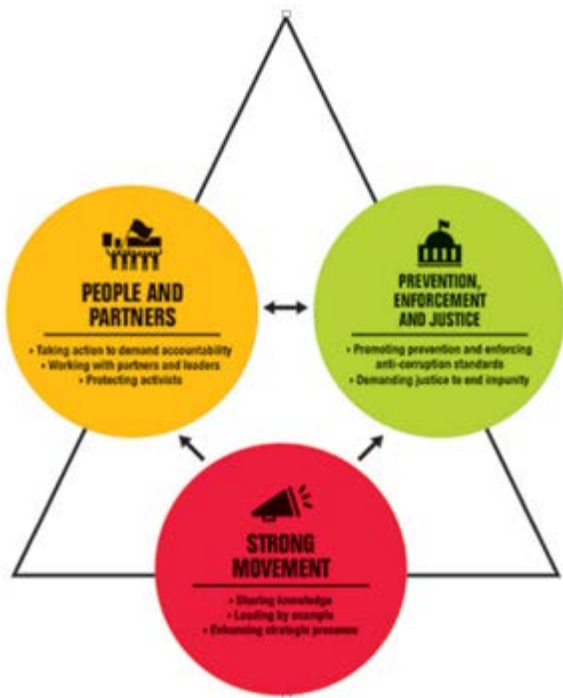

2018-IMIP PEQATAAFFIGISANI INGERLATANILU PINGAARUTEQARNERIT

- **April:** Inatsisartunut qinersisoqanngitsiarnerani qinersisartunik ataatsimiittisineq. Ullut marluk Kalaallit Nunaanni inuit piginnaataaffii pillugit siunnersuisoqatigiinnik ataatsimeeqateqarneq. Ataatsimeersuarneq aammalu Rusland aamma Litauen peqatigalugit ingerlatsissamik ilisarittisineq. Juni: Berlinimi TI-p allattoqarfianut tikeraarneq, TI Tyskland aamma TI Danmark peqatigalugit Paamiuni kommunimi pikkorissaaneq.
- **August:** FNip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagassatut inassutigisai pillugit Nuummi ataatsimeersuartitsineq. Tasiilami kommunimi sulisunik pikkorissaaneq.
- **September:** Siulesuisut periusissanik pilersaarusoqatigiinnerat
- **Oktober:** Nuummi kommunimi sulisunik pikkorissaaneq. TI-p ukiumoortunik ilaasortanut ataatsimiittisnera aammalu Københavnimi IACC-mi peqataaneq.
- **November:** Grønlands Råd for Menneskerettigheder (Nunatsinni Inuit Piginnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit) ullut marluk ataatsimiittisneranni peqataaneq. TI-mi sumiiffinni ataqatigiissarisartumit tikeraarneqqarneq. Kikkut tamarmik oqartussaqaataaffiat nipaqqanngitsoq. Nummi kommunimi pikkorissaaneq.

TIgmi siulersuisut TIp nunarsuaq tamakkerlugu 2020-imiit peeriuseriniagai tunngavigalugit sulisuuvoq. Taanna qulequtaqartinneqarpoq: "Together Against Corruption" (Peqatigiilluni peqquserluttarnermik akiuiniaraqatigiinneq).

TI-IP 2020-IMI PERIUSIGINIAKKATUT PILERSAARUTAI

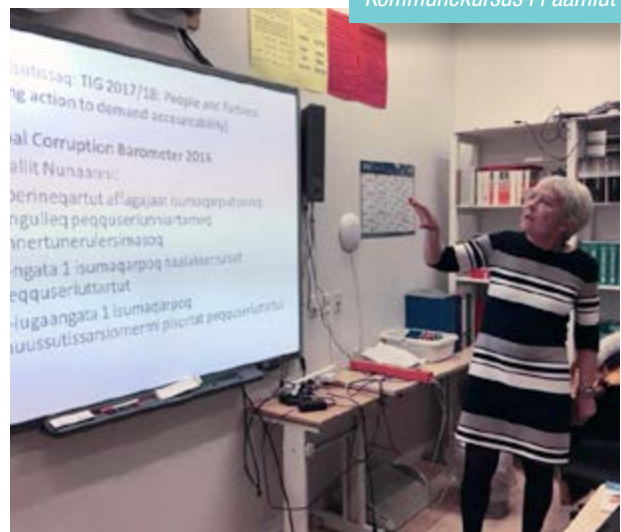

TI-P 2020-IMIIT PERIUSISSAMISUT PILERSAARUTAI TALLIMANIK PINGAARNERNIK QULEQUTAQARPAT IMAATTUNIK:

1. Inuit peqatigisallu qitiutillugit
2. Peqatigisanut attaveqarnerup nukittorsarnissaa
3. Pitsaaliuineq, atuutsitsilerneq naapertuilluarnelu
4. Peqquserluttarnermik akiuiniarnerup nukittorsarnissaa
5. Avammut ersinnerulernissaq

Kommunekursus i Paamiut

2020-IMUT PERIUSISSIAQ TAANEQARTOQ TIG-MUT IMATUT ISUMAQRPOQ:

INUIT PEQATIGISALLU QITIUTILLUGIT

Avammut attaveqarnermi aaqqissuussisarnerit aammalu attaveqatiniq atuisarnerit uummaarinnerusumik atornissaat qitiutippagut aammalu nunatsinni tusagassiutinut allanullu soqutiginaateqartunut attaveqartarnerit pingaartillugit.

PEQATIGISANUT ATTAVEQARNERUP NUKITTORSARNISSAA:

Sunniuteqarsinnaanerput nukittorsarumallugu peqateqarluta suli-sarpugut. Suleqatigisallu pisrtaaneersuusinnaasarput, soorlu kom-muniusinnaallutik, inussutissarsiormik ingerlataqartuusinnaasar-lutik tamakkununga programigut aqutigalugit aammalu inuiaqa-tigiinni suliniaqatigiiffiusinnaasarlutik, soorlu Kaalallit Nunaanni Suli-sitsisut Peqatigiiffiat. Kalaallit Nunaanni CSR, Nunatsinni eqqartuus-sissuerisut, Kalaallit Nunaanni Inuit Piginnaatitaaffii pillugit Siunner-suisoqatigiit il.il Suleqatigiinnerillu sivisuumik ingerlasuusinnaapput ilaali pisuni aaliangersimasuinnarni ingerlanneqartuusinnaasarlutik.

PITSAALIINEQ, ATUUTSILERNEQ NAAPERTUILLUARNELU

Suliffeqarfii kommunillu suleqatigisarpagut peqquserluttarnerup akiormerata pingaassusiata maluginiarneqarnissaa sakkortusaru-mallugu, tusarniutigineqartullu uagut susassaqaqfiginiakkatta ilua-niittut tamaasa oqaaseqaqfigisarpagut isumanaarumallugit akimut ersittumik sulinerit ersinnerulerlutillu annertunerulernissaat aamma-lu sunniiniarluta sulisarpugut politikerit peqquserluitsaaliuniarner-mut akiumullu ersittumik sulinissamut tunngasunut eqqummaarin-nerulersikkumallugit. Annertuumillu suliniutigivarput anguniarlugu Kalaallit Nunaata FN-ip peqquserluitsaaliuinissamik isumaqatigiissu-taanik atsiueqataannissaa.

PEQQUSERLUTTARNERMIK AKIUNIARNERUP NUKITTORSARNISSAA:

Nunarsuaq tamakkerlugu suliniaqatigiiffiup Tlp ilaasortaaffiginerani suleqataallutalu akuuvugut ilinniarluta allanullu ilaasortaasunut tun-niussaqaarsinnaajumalluta sulilluta. Tlp ukiumoortumik ilaasorta-

minut ataatsimiitsinerani peqataasarpugut aammalu nunarsuaq tamakkerlugu peqquserluttarneq akiorniarlugu ataatsimeersuartit-sitsisarnerni (IACCni) peqataasarluta, tassani misilittakkagut sulinit-sinnillu aqutsiniarnerput tusartillugut allanit arlaatigut pissarsinis-sarput ugartortarlugu. Kiisalu sapinngisarput naapertorlugu nunat-sinni inuusuttunik nunarsuaq tamakkerlugu peqquserluitsaaliuinis-saq pillugu aasakkut atuartsinerani - Summer Schools-ini, peqataa-titsiniartarpugut

AVAMMUT ERSINNERULERNISSAQ:

Suliniutitta nukittunerulernissaa anguniarlugu tamaviaartuarpugut sunniuteqataasinnanerlu ugartortuurlugu, soorlu assersuutigal-ugu aningaasassarsiuussinertigut ilaasortassarsiortarnikkullu, angujumallugu amerlanerulernikkut sulianik kivitsisinnaaneruler-nissarput.

TIG-P SULINERMINI TUNNGAVIGISAI:

- Peqatigiiffittut piffissaq atorluassavarpud, atorlugulu sunniuteqarnerpaasumik sunniuteqarsinnaasunut.
- Peqatigiiffimmi torersumik qalipaasersuinaartaqanngitsumillu suliniartuassaagut, aallavigalugit ilisimasat.
- Aaliangiarnerni avammut ersittumik suleriuseqarnissaq peqquserlunniarnerup akiorniarnerni sakkussat pitsaasut ilagivaat.
- Innuttaasunik akuliutsineq, ilumoortumik demokrateeqarneq aqutigalugu taamatullu aamma sunniuteqartarluni aalingiisarnernut aqqutissaavoq.

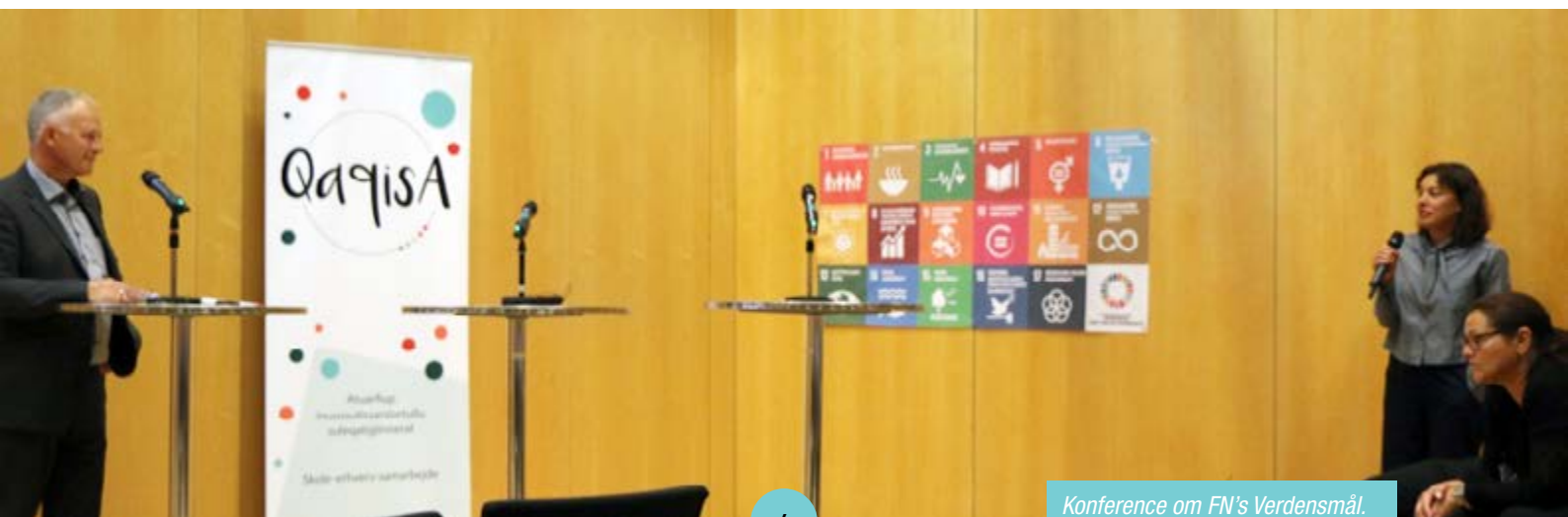
Isumaqaarpugut, suut avammut ersittunngortinnerisigut, innuttaasut akuliutsinnerisigut kikkullu tamat oqartussaaqataalersinnerisigut Kalaallit Nunaata pitsaasumik inuiaqatigiiffittut piorsarnissaa sunniuteqataaaffigalugu aqqutissiuusseqataaaffigisinnaallugu.

Kommunekursus i Paamiut

Vælgermøde i Katuaq 15. april

Konference om FN's Verdensmål.

2018 INGERLANNEQARTUT

QINERSISARTUNIK ATAATSIMIITITSINEQ 15. APRIL

Partiit tamarmiusut aggersarneqarput ataatsimiititsinissamut qulequtaralugu "Nuna peqquserluffiunngitsaq". Partiit aggersarneqarput pineqartumut atatillugu aaliangiisarni pissutsit avammut ammasunngortikkumallugit suleriutaasinnaasunik siunnersuuteqaq-qullugit. Partiillu tamarmik peqquserluttarnermik akiuinissaq soqutigilluarpaat. Siumumit qineqqusaartut avammut ersittumik suleriuseqarnissamut ombudsmandiliorqarsinnaanera taavaat IAllu aalisarnermi peqquserluttarsinnaanerani ernumassuteqarnini saqqummiullugu.

BERLINIMUT TIKERAARNEQ

Junip qaammataagaa Anita Hoffer, Melissa Geisler Krogsgaard, Aviaq Brandt aamma Anne Mette E. Christiansen Berliniliiarput. Siunertaavoq TIGp ataqatigiissaarisartuani aammalu allattoqarfinni immikkut ilisimasallinnik, TIGp suleriaqqinnissaani ikuisinnaasunik, naapitaqarnissaq. Aamma Tysklandimi TI pulaarneqarpoq sumiiffigisami peqquserluttarnermik akiuiniarluni sulisarnera paasiniaaffigalugu aammalu paasinianeqlarluni ilinniarfigumaneqlarluni inuussutissarsiuteqartunik suleqateqarnerat. Kiisalu Tysklandiminnermi Nordic Pillartimik taallugu IACC18-imi sammineqartoq pillugu TI Danmark ataatsimeeqatigineqarpoq.

FN-IP NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAI PILLUGIT ATAATSIMEERSUARNEQ

CSR Greenland aamma TIG augustusip qaammataagaa Nungusaatanngitsumik Ineriartortitsinissamik taallugu FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaani taanna ataatsimeersuartsissutiginneqarpoq. Pingaarnertut oqalugiartinneqarpoq Mogens Lyketoft, anguniakkat pillugit tunuliaqataasunik nassuiaateqartinneqlarluni. TIGmilu siulittaasup tullia Naaja H. Nathanielsen naqissusiivoq oqarluni, nunap iliuni pissutsit sammineqartarnerujussuat amerlasuutigut nunarsuup sinnerani pisartunik "ipisitsisartut". Piffissarmi annertoqisoq atorlugu nunagisami pissutsit sammineqartarput, taamatatumillu ilaatigut nunarsuup sinnerani pisut paasiuminaatsutut inississinnaasarlutik. Kisianni nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaasut anguneqassappata, pisariaqarpoq avataani pisartut pillugit aamma sammisaqartarnissaq. TIG-miillu inassutigineqarpoq Kalaallit Nunaat FN-ip peqquserluttarnermik akiuinissamik isumaqatigiissutaasoq atsiueqataaffigissagaa.

TRANSPARENCY INTERNATIONALIP UKIUMUT ATAATSIMIINERA

Ukiuumut ataatsimiinneq Københavnimi ingerlanneqarpoq, tassani TIG tallimanik peqataatitaqarpoq. Pisumi TIp ukiuni 25-ini ingeerlasimanera malunnartinneqarpoq nalunaarutigineqlarluni nunani amerlasuuni peqquserluttarnermik akiuisarneq takussaalluurtuusoq. Ukiuumoortumik ataatsimiinnermi peqataasut siunissami sulinnissami politikikkut tutsuignartunik ingeerlatsinissaq aammalu "aningaasat ipertuut", tassa soorlu arnanik nioqquteqarnikut aningaasat kaaviiartinneqartartut, sammineqassasut isumaqatigiissutigineqarput. Kiisalu sammineqarput FNip nunarsuaq tamakkerlugu anguniagasasut isumaqatigiissutigalugu siunniussai. Taamatut ukiuumut ataatsimiititsinermi TIGp peqataasarnera allanik ilaasortaasunik misilitakkanik paarlaasueqatigiinnermik imaqtartarpoq, aammalu pingaarteqartarluni TIp siunissamut periusissirneranumut.

INTERNATIONAL ANTI-CORRUPTION CONFERENCE - IACC18

IACC2018 Københavnimi Bella Centerimi ingerlanneqarpoq peqataasullu 1.800-nit amerlanerupput, naalakkersuisuneersut, suliffeqarfinneersut inuinnaallu nunanit 144-neersut. TIG-millu tulluusimarutigineqarpoq ataatsimeersuarnerup ingerlanerani workshopertitsinermik ingerlatsisuuneq, qulequtaqartumik "My friend, my cousin, my business partner: How to prevent misuse of entrusted power in small countries". Tassani Anne Mette E. Christiansen workshopimik aqutsisuvoq. Saqqummiussippullu Anita Hoffer TI Greenland, Jón Ólafsson, Island aammalu Remo Perli, Estland. Naalaartullu 200 miss. amerlassuseqartutt tusarnaarlutillu oqalliseqataapput eqqartorlugu qanoq iliorluni ammasumik suleriaaseqarnikut inuiaqatigiinni inuttunngitsuni pissaaneqarnermik pissaaneqartitaanermilu atornerluisarnerit pinngitdoortinniarneqarsinnaasut.

Ataatsimeersuarnerullu ingerlanerani tusagassiorlut marluk peqquserluttarnermik qulaajaallutik, itiserlutik suliaqarsimanerminnik nersorniarnaqarput. Ataatsimeersuarnerlu naggaserlugu ingerlanneqarpoq "The Copenhagen Declaration – Stand together for peace, security and development" – kingorna atsiueqatigiinnertaqartumik.¹

1 <https://iaccseries.org/blog/the-copenhagen-declaration-stand-together-for-peace-security-and-development/>

ATAATSIMEERSUARNEQ "KIKKUT TAMARMIK OQARTUSSAAFFEQARFIAT NIPAQANNGITSOQ"

TIG 27. November Nunatsinni Sulisitsisut Peqatigiiffiat Nunatsinni-liu Eqqartuussisoqatigiit peqatigalugit, naqisimaneqarani oqalussinnaatitaaneq pillugu ataatsimeersuartsippit taasamik: inuiaqatigiinni piginnaatitaaffiit pisussaaffiillu, Mikkel Bjarnø Lund, Knr-imi nutaarsiassiisarnermut pisortap sammivaa tusagassiutit unammior-nartutut misigisagaat, immikkut ilisimasagaraluartut nipangersi-maannaleraangata tamannalu taava inuiaqatigiinni tusagassiutitut kinguneqartartoq. Britta Kjeldsen, eqqartuussisoqatigiinni Paulsen/Kjeldsen-imi piginneqataalluni suleqataasup oqaluttuarivai pisortani atorfeqartut kififaangissuseqarlutik oqarsinnaanerminnut inatsisiti-gut sinaakkusiatut tunngavissaat. Kiisalu naggasiilluni saqqummi-ussaqaarpoq Flemming Rose, kiffaangissuseqarluni oqaaseqarsin-naaneermik illersuisoq ilisimaneqarluartoq, eqqartorlugit qanoq ililluni inuiaqatigiinni kulturi pilersinneqarsinnaasoq, innuttaasut kiffaangissuseqarlutik oqalussinnaanermik atuerusuffigisaat. Ataatsimeersuarneq pitinnagu videolianguit FB-kkut siammartiter-neqarput, tassani takuneqarsinnaallutik Aviâja Egede Lynge aam-maku Mikael Binzer naqisimaneqarani oqalussinnaaneq pillugu oqaluttuartut.

PEQQUSERLUTTARNERMIK AKIUINISSAQ PILLUGU PIKKORISSAANERIT

Kommuneqarfik Sermersooq peqquserluttarneq pillugu najoqqutas-siamik saqqummiussaqaarnerminut atatillugu sulisuminut pikkoris-saanissamut qaaqqusivoq. Maannamullu TIG peqquserluttarnermut atatillugu Paamiuni, Tasilami Nuummilu pikkorissaanermik inger-lataqarnikuvoq. Tassani ilitersuisuuppit Irene Jeppson aammalu Bodil Karlshøj.

9. DECEMBER – ULLOQ NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU PEQQUSERLUTTARNERMIK AKERLIORNERMIK MALUNNARTITSIVIUUSOQ

Ulloq pineqartoq sapaatip akunneranik sioqqullugu TIGp Facebook-ikkut quppernerani assigiingitsunik oqariutuutit saqqummius-suisoqarpoq.

ATAATSIMIINNERNI PEQATAASARNERIT

TIG ataatsimiinnerpassuarnut aggersagaasarpoq sapinngisami-nillu amerlasuuni peqataaniartarluni. Januarip qaammataani Tunngaviumik inatsisiliorinissamut ataatsimiititaliarsuup allattoqar-fia (Forfatningskommission) innuttaasut peqataatitsinissaat pillugu ilisimatitsissuteqarniarluni ataatsimiititsinissamut aggersaavoq. Innuttaasunillu peqataatsitsillu ikuliutsitsinissaq TIG-mit pingaar-tinneqartorujussuavoq, soorunalumi aggersaaneq akuersaaneqarluni. Ataatsimiinnissarli nassuiaasernerqanngitsumik unitsinneqar-poq. Kingusinnerusukkulli pineqartoq tunngavigalugu ataatsimeer-suartsisoqarpoq, TIGp qaaqqusaaffiginnigisaanik.

FACEBOOK

Siulersuisut Facebookikkut quppernermut soqutiginarsinnaasunik ikkussuisarput. Sapinngisamillu ikkunneqartut kalaallisut qallunaa-tullu saqqummiunneqartarput. TIG-llu FB-kkut quppernera maanna 1.100-t miss. aalittarineqarpoq. Sapaatit akunneranullu saqqummiunneqartarput 500-ut miss. siammaanneqartarput.

KALAALLIT NUNAANNI INUIT PIGINNAATITAFFIIT PILLUGIT SIUNNERSUIISOQATIGIIT

Siunnersuisoqatigiit marloriarlutik ullunik marlunnik sivilissuseqar-tunik ataatsimiititsisarsimavoq. TIGlu taakkunani marlunni peqataa-voq. Siunnersuisoqatigiinni sulineq nammineq kajumissutsimik suli-neruvoq akissarsiaqarfiunani. TIGlu ataatsimeeqataanerminut atatil-lugu aningaasartuurteqarsimangilaq.

UKIUP INGERLANERANNI TUSAGASSIUTITIGUT NALUNAARUTIT TIGORAUVIGILARLUGIT

- **3. januar 2018:** Kalaallit Nunaata allattortariaqarpai naalagaasut, suliatik aqutigalugit peqquserlunnemik eqqorneqarsinnaasut. Taamatut isumaqarpoq TIG.
- **4. maj 2018:** Siulersuisut suliarnerminni suullertut kaammattuutigumavaat, naalakkersuisoqatigiillersut suliniutigissagaat, Kalaallit Nunaata FNip peqquserlunnemik akiuinarluni isumaqatigiissutaanik atsiunissaa. "Taamatut iliorneq nunatsinni aningaa-saleerusuttunut oqariutuutaassaaq nukittoq, taamatullu iliguta immitsinnut naatsorsuutiginnilluta pisinnaalersissalluta. Pisortammi aqutigalugit aningaasaqarnerput annertuvoq aningaasaqarnerullunilu imartatsinni pisuussutit pisariaqartitsilluinnartuusoq, pis-sutsillu tunngaviusut taakku marluk kaammattuutaasariaqarput isumaqatigiissumiik atsiorumanissamut", siulersuisut ataatsimoortut oqarput.
- **20. august 2018:** FN-ip nunarsuarmi anguniakkatut siunniussai pillugit ataatsimeersuarneq. Nunarsuarmi tamarmiusumi pisus-saaffiit erseqqissumillu iliuuseqarnissat pisariaqarput nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaasut anguneqarlutik iluatsissappata ... pisariaqarluni pitsaanagerusumik paasinninnissaq pilersikkumallugu, paasillugu NGO-t ilaatigut uparuartisariaqartarmata malugeq-qullugu inatsisitigut sanngiiffeqartoqaraangat imal. pitsaanngitsumik ingerlatsisoqaraangat.
- **4. oktober 2018:** EM2018. Steen Lynge Demokraateersooq aaliangiiffigisassamik siunnersuuteqarpoq, Naalakkersuisut peqqune-qassasut nalunaarusiussasut inassuteqarlutik, peqquserluttarnerup akiornissaa qanoq ililluni nukittunerulersinneqarsinnaasoq. Steen Lynge tamatumunnga atatillugu siunnersuuteqarpoq Naalakkersuisut TIG suleqatigalugu nassuiaasiussasut. Qularutigneqas-sanngilarlu TIG taamatut suleqatigiinnissamut peqataarusuqimmat taamallu ilisimasaminik aallerfigineqarnissamut piareersimam-mat.
- **1. november 2018:** Siulersuisunit immineq kajumissutsiminnik sulisuussunit aammalu TIG-mi allattoqarfimmit aallartitat, sapaatip akunnerata siuliani TI-p ukiumoortumik ilaasortaminik ataatsimiititsinerani AMM-imi peqataapput aammalu peqataaffigalugu peq-quserluttarneq pillugu nunanik tamalaanik ataatsimeersuartsitsineq IACC, Københavnimi 1800-nit peqataaffigineqartumik ingerlan-neqartoq, peqataasoralugit nunani 144-ini sinniissut aallartitat, inuiannaat, naalakkersuisut, siinniissoqarfiit il.il.

FILLED 25 YEARS WITH INTEGRITY

2019-MUT NAATSORSUUTIGISAT

- TIGp nunatsinni kommuninut tamanut neqeroorutigivaa peqquserluttarnermut tunngasunik pikkorissaanissaq neriuppugullu taamatut iliorneq tigulluarneqarumaartoq.
- Inatsisartut ukiamut ataatsimiinnissaminni aaliangiiffigisassatut siunnersuutit marluk aaliangiiffigisussaavaat: siullermi inassutigineqarluni Nalakkersuisut peqquneqassasut whistleblowerordningimik (illersugaalluni pinartunik pisoqartillugu nalunaarutiginnissinnaaneq) attuumassuteqanngitsunut suliasanngortitsinissaa aammalu inassutigineqarluni Nalakkersuisunit nalunaarusiamik kaajallaatitsisoqassasoq, qanoq iliorluni peqquserluttarnermik akiuiniarneq nukittorsarneqarsinnaasoq.
- TIGp 2019-imi aamma Nalakkersuisut innuttaasullu akornanni attaveqartarnerni ammasumik suleriuseqarnissaq pingaartutut samminiarpaa, aammalu § 37 atorlugu apequtigineqartarnerit alaatsinaalluinnarniarlugit.
- TIG-mit malersorniarpagut nunatsinni pisuussutinut atatillugu aqutsinerit ammasumik ingerlanneqalernissaannik piunasaqarnerit.
- TIG-mit NOG-qatinik oqaloqateqartarlunilu suleqateqartarnissaq nukittorsarumaneqarpoq ilngullugu meeqqat sinnerlugit innarlutillu sinnerlugit oqaaseqartartuusut.
- FNip nunarsuaq tammakkerlugu anguniagassatut alianngiussai qaffasissumiitinneqarput. TIGllu taakku nunatsinni siammaan- neqarnissaat angujumallugu NGO-t allat suleqatiginiarpai.

Nogle af deltagerne ved Transparency International 25 års jubilæum og årsmøde

TRANSPARENCY INTERNATIONAL

NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU PEQUSERLUNNIARTARNEQ AKIORNIARLUGU SULINIAQATIGIINNERMIK INGERLATSIVIK

TI-p takorluugaa tassaavoq anguniassallugit nunarsuaq tamakkerlugu naalakkersuisut, politikkererit, inuussutissarsiernerup, inuinaat akornanni ulluinarnilu inuunerup ingerlanerini pissutsit pequserlunniarfungitsut. Tamakkulu anguniarpai ussasaarutigalugit avammut nipituuliutigarlugit akimut ersittumik sulinissaq, akissusaqataaneq aammalu sutigut tamatigut sumiiffinnilu tamani tutsuiginassuseqarnissaq.

Suliniaqatigiiffik nunarsuaq tamakkerlugu peqatigiiffinit (chapternit) ilaasortaaffigineqarpoq ataatsimoorussamillu Berlinimi allattoqarfeqarluni. TI pequserluttarnerit pillugit uppersaasarsuullunilu soqutigisaarisarpoq aammalu naalakkersuisut, inuussutissarsiortut, inuiaqatigiillu suleqatigalugit pilersinniarlugit nakkutilliissutit, pequserluttarnermut kimilimmik unitsitsiniutaasinnaasut.

Sumiiffinni peqatigiiffiit inuiaqatigiinni sutigut pituttorneqaratik ingerlasuupput, taakkulu najugarisaminni nalunaarsugaapput nunarsuarlu tamakkerlugu suliniaqatigiiffimmut attaveqartiterlutik. Ilaasortatut ingerlasut tamarmik immikkut siulersuisoqarput, ilaasortaqlutik, periusissanik tulleriaagaqarlutik, pilersaaruteqarlutik aammalu namminneq ingerlatsinissaminnut aningassassarsiortarlutik. TI-p allattoqarfiata atimini ilaasortaasut ilisimasatigut sakkussatigullu ikiortarpai, soorlu Corruption Perception Index, Global Corruption

Barometer, NIS-metoden il.il. atorlugit, kisiannili immineq ilaasortaasunut aningaasassarsiuusisartuunani. Allattoqarfillu sumiiffinni ataasiakkaani nunarsuarlu tamakkerlugu pisussamik ataatsimiinnsanik aaqjssuussisarpoq, tamakkunanilu peqatigiiffiit TI-mit siamasissumik isigalu misilittakkanik, nutaanik suleqatissarsiornikkut aammalu ilisimatusarnikkut, suliniuteqarnikkut il.il angusatigut paarlaasseqatigiittarlutik.

Transparency International Greenland (TIG) ilusilersukkap pineqartup ilagivaat tassanngalu TI-p takorluugai tapersorsorneqarput. Ullumikkut pequserloriaatsinik aammalu avammut matoqqasumik sulinerinik, tamakkulu TIG-mit suunersut misissortariaqarput, taamak iliorinikkut pequserlutsaaliuniarnerput "tummarfissaqalerniassamat".

Kalaallit Nunaanni inuinaat ingerlataannik suliniaqatigiiffiit miki-suinnaapput aningaasassaqpallaartuunatillu, tamakkulu pequtigalugit amigaataapput isorinnissinnaassuseqarlutik ingerlasinnaasut nukittuut politikkerit atorfillillu suliaannik malittarinnillutillu akissusa-titsiniarsinnaasut. Aamma tusagassiuutit aningaasassaaleqisuupput piginnaaneqarnikkullu isornartuisinnaassutsimut inorsartarlutik. Isornartuissagaannimi pisariaqartinneqarput ilisimasaqarneq teknikkullu piginnaaneqarneq.

TIGP KATITIGAANERA

Siuleersuisuniipput inuit arfineq-marluk, TIGp 2018-imi aprilimi ataatsimeersarsuarnerani qinigaasut.

Anita Hoffer, siulittaasoq. Naaja Hjelholt Nathanielsen, siulittaasup tullia

Bolette Maqe Nielsen, Dora Drechsel, Melissa Geisler Krogsgaard, Aviaq Brandt, Birta i Dali

Birtha Bianco aamma Betina Præstiin, sinniisussat. Sinniisussat siulersuisut ataatsimiinnerini peqataasarput taaseqataasinnaanatilli. Siuleersuisut immikkut ilisimasalinnik marlunnik suleqateqarput, taaseqataasinaangitsunilli: Anne Mette Christiansen aamma Thomas Trier Hansen.

ANINGAASAATEQARFIIT ANINGAASALIISSUTAAT TUNISSUTILLU

- GrønlandsBANKENs Erhvervsfond; kr. 250.000 Allattoqarfiup ingerlanneranut ingerlanniakkanullu atugassat.
- Tips & Lotto Pulje C; kr. 90.000 ingerlatsienrnut inimillu attartornermut atugassat
- Tips & Lotto Projekttilskud Pulje C; kr. 47.582 AMM aamma IACC18-mi peqataanernut.
- Transparency International; 1760€ TI Greenlandip aamma TI Germanyp kiisaluT I-S-illu akunnerminni paarlaasseqatigiissitsinissaannut
- Nordisk Ministerråd, kr. 17.632,21 ingerlanniakkamut Learning Together
- Grønlands Råd for Menneskerettigheder; kr. 50.000 Ataatsimeersuartitsinermut: "Kikkut tamat oqartussaaffeqarfiat nipaqqangitsoq".
- Grønlands Erhverv (GE); kr. 5.000 "Kikkut tamat oqartussaaffeqarfiat nipaqqangitsoq"-mi oqalugiartussanut tapiisutit
- Nunatsinni Advokatit; "Kikkut tamat oqartussaaffeqarfiat nipaqqangitsoq"-mi oqalugiartussanut
- Kommuneqarfik Sermersooq, kr. 5.000 "Kikkut tamat oqartussaaffeqarfiat nipaqqangitsoq"-mi toqqannartumik nutserisumut
- Tele Greenland; allattoqarfimmi akeqqangitsumik interneteqarnermut
- Kalallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat/ Grønlands Erhverv (GE); naatsorsuuserinermik ikiuineq
- Iben Ellersgaard Nielsen: Pilersaarutiniq aqutsinermut akunnerit 200-ut

